

موسیقی

از مجموعه کتاب‌های قرآن و مهارت‌های زندگی

۲۴

گروه تحقیق: مهسان حسین مردی،

مریم حسین مردی، اشرف سرشار

با نظارت: دکتر محمد بیستونی

بیستونی، محمد، ۱۳۳۷ -
 موسیقی / محمد بیستونی؛ گروه تحقیق مهسان حسین مردی، مریم حین مردی،
 اشرف سرشار.
 قم: بیان جوان، ۱۳۹۰.
 ۸۶ص. ... از مجموعه کتابهای قرآن و مهارتهای زندگی؛ ۲۴.
 دوره: ISBN 978-600-228-047-3؛ ISBN 978-600-228-022-0
 فهرستی بر اساس اطلاعات فیبا. کتابنامه به صورت زیر نویس.
 موسیقی در قرآن موسیقی - احادیث
 حسین مردی، مریم حسین مردی، مریم
 سرشار، اشرف
 ۲۹۷/۱۵۹ BP۱۰۴/م۱۳۹۰
 ۲۳۴۰۸۳۰ کتابخانه ملی ایران

عنوان:	موسیقی
گروه تحقیق:	مهسان و مریم حسین مردی، اشرف سرشار
بازنگری:	دکتر محمد بیستونی
ویراستاری، تایپ و صفحه‌آرایی:	فاطمه سرزمینی
چاپ و صحافی:	مرکز چاپ سپاه
نوبت و تاریخ چاپ:	اول، بهار ۱۳۹۱
شمارة گسترده:	۳۰۰۰ نسخه
ناشر:	انتشارات بیان جوان
شماره ثبت:	ISBN 978-600-228-047-3

حق چاپ محفوظ نیست و هرگونه نسخه برداری و چاپ از این کتب
 به منظور توسعه فرهنگ قرآن کریم، با اخذ مجوز کسی از
 مؤسسه قرآنی تفسیر جوان بلامانع است

نشانی: تهران خیابان پاسداران - بین گلستان هشتم و نهم - شماره ۴۵۱ -
 طبقه همکف واحد ۴ تلفکس: ۲۲۵۸۹۶۲۶۰ WWW.TafsireJavan.com

متن تأییدیه مرجع عالیقدر حضرت آیه الله العظمی جعفر سبحانی
رئیس رشته های تخصصی تفسیر ، تبلیغ و کلام در حوزه علمیة قم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یکی از گام های مؤثر که باید مفسران اسلامی در تشریح و
تفہیم مقاصد عالی قرآن بردارند این است کہ، دگرگونی عمیقی در
شیوہ تفسیر به وجود آورند و از تکرار تفسیر قرآن به شیوہ ترتیبی
کہ سورہ به سورہ یا آیه به آیه است، خودداری نمایند و توجہ خود را
به شیوہ دیگری کہ همان «تفسیر موضوعی» است، معطوف سازند.
آن گاہ خواهند دید در این نوع تفسیر چه پنجرہ های زیبایی از علوم و
معارف قرآن در چشم انداز تفسیری آنان گشوده می شود.

در همین راستا برادر فرزانه جناب آقای دکتر محمد
بیستونی رئیس گروه مؤسسات قرآنی تفسیر جوان در تلاشی
بیست سالہ بالطف و عنایات و یثرة الہی شش نوع تفسیر موضوعی
برای شش مخاطب ہدف تحت عناوین تفسیر کودک، تفسیر
نوجوان، تفسیر جوان، تفسیر زنان، تفسیر مردان و تفسیر خانوادہ با
نظارت علمای برجستہ حوزه های علمیہ تألیف و منتشر نمودہ و
چندین کتب ارزندہ قرآنی و تفسیر موضوعی مستقل را نیز تحت
عناوینی همچون تغذیہ، باستان شناسی، هنرهای دستی،

دنیای حیوانات، شعر و شاعری، آب و باران، فقر و ثروت، نهج البلاغه جوان، خلاصه الغدير، لغت شناسی و مفاهیم قرآن کریم و... را با نگاه ویژه به قرآن، حدیث و علوم روز برای نسل جوان تألیف و چاپ و منتشر نموده است که این حجم از فعالیت‌های تأثیرگذار قرآنی در نوع خود کم نظیر می باشد.

برای ایشان تداوم توفیقات و طول عمر همراه با صحت، عزت و حسن عاقبت را خواهانم و به همه خانواده‌های محترم و جوانان عزیز توصیه می‌نمایم از همه آثار ارزشمند و کاربردی ایشان که با محتوای عمیق و ساده و زیباترین شکل ارائه شده است حداکثر استفاده را بنمایند.

قم - جعفر سبحانی

۸۸/۸/۴

پیش گفتار

قرآن کریم در آیات ۸۲ سورة اِسرائ و ۴۴ فَصَّلَتْ و ۵۷ یونس خود را به عنوان نسخه شفابخش معرفی می‌کند. بنابراین می‌توان این کتاب آسمانی را همچون داروخانه‌ای فرض کرد که بیماران و نیازمندان متناسب با نوع بیماری و نیاز خاص خود باید به سراغ آن رفته و برنامه زندگی و نجات خود را از این گنجینه معنوی و مادی انتخاب کنند تا پرنده زیبای خوشبختی را در آغوش گرفته و در ساحل امن و آرام آن طی مسیر نموده و دنیا و آخرت خود را در سایه عمل به محتوای قرآن آباد سازند. در همین راستا گروه مؤسسات قرآنی تفسیر جوان که تشکلی مردمی و غیرانتفاعی است ۱۲ مؤسسه تخصصی قرآنی را تأسیس نموده تا هر یک از مؤسسات متناسب با «مخاطب خاص» یا «موضوع خاص» مندرج در اساسنامه رسمی خود، گروه‌های سنی گوناگون را با آیات مورد نیاز همان گروه مانوس ساخته و درک و فهم آیات موضوعی را برای آنان ساده و میسر سازد. سیستم مهندسی، طراحی، تحقیق، تألیف یا تلخیص همه آثار قرآنی ما بر این اصل استوار می‌باشد که: «آیاتی را که افراد مختلف بر اساس درک عقلی و سنی خود برای زندگی بهتر نیاز دارند باید یاد بگیرند» همانطور که همین اصل در مورد احکام فقهی نیز تصریح شده و در صفحات اولیه همه رساله‌های عملیه مراجع تقلید عظام قریب به همین

مضمون چنین آمده است: «مسائلی را که انسان غالباً احتیاج دارد واجب است یاد بگیرد». لذا براساس فلسفه وجودی تأسیس هر مؤسسه، شش نوع تفسیر براساس شش جمعیت هدف و دو مجموعه چندجلدی تفسیر موضوعی تحت عناوین: «تفسیر علامه» ۸۰ جلدی، برگرفته از تفسیر المیزان آیه الله محمدحسین طباطبائی (ره) و «تفسیر سبحان» (۷۰ جلدی، برگرفته از تفسیر منشور جاوید و سایر آثار قرآنی آیه الله العظمی جعفر سبحانی) و دهها عنوان تفسیر موضوعی، کاربردی و میان رشته‌ای تحت عناوینی همچون باستان‌شناسی، هنرهای دستی، شعر و شاعری، خرافات، سحر و جادوگری، راز خوشبختی و... در مؤسسات مذکور تدوین و منتشر شده است. ویژگی هر یک از تفاسیر هشت‌گانه به شرح زیر می‌باشد:

۱- «تفسیر کودک» ویژه کودکان پیش دبستانی تا پایان دبستان که حدود «۲۰۰ آیه مورد نیاز» برای کودکان عزیز را به صورت گرافیکی، مفهومی و به ۳ زبان فارسی، عربی و انگلیسی در ۳۰ جلد به صورت تمام رنگی با قطع بیاضی در خود جای داده است.

۲- «تفسیر نوجوان» ویژه نوجوانان مقطع راهنمایی است که برگرفته از تفسیر نمونه آیه الله العظمی مکارم شیرازی بوده و حدود «۲۰۰ آیه موضوعی» متناسب با نیازهای نوجوانان عزیز را برگرفته و با استفاده از ۹ رنگ جذاب در چاپ متن با قطع جیبی در

۳۰ جلد برای جامعه هدف خود طراحی شده و به دلیل دارا بودن فهرستواره موضوعی این امکان را برای نخستین بار برای نوجوانان فراهم می‌سازد تا بدون نیاز به استاد حدود ۴۰۰۰ موضوع از قرآن کریم را به سادگی فیش‌برداری و تحقیق نموده و در قالب مقاله یا کتاب ارائه دهند. ضمناً مجموعه ۳ جلدی لغات و مفاهیم خاص این تفسیر اخیراً چاپ و منتشر شده است.

۳- «تفسیر جوان» ویژه جوانان دبیرستانی، دانشجویان و بزرگسالان می‌باشد که کل آیات قرآن را با استفاده از تفسیر نمونه در ۳۰ جلد به خود اختصاص داده است و جوانان عزیز با استفاده از فهرستواره موضوعی و الفبایی فارسی این تفسیر قادر خواهند بود تا حدود ۱۰/۰۰۰ موضوع مورد نیاز خود را پژوهش و استخراج نمایند. ضمناً تفسیر یادشده در ۵ جلد وزیری و ۲ جلد رحلی به ضمیمه فهرستواره موضوعی نیز چاپ و منتشر شده است.

۴- «تفسیر زنان» در این تفسیر مجموعه آیات مربوط به بانوان محترم استخراج شده و در ذیل هر آیه تفسیر آن بر اساس سه تفسیر معتبر موجود یعنی «تفسیر نمونه» تألیف حضرت آیه الله العظمی مکارم شیرازی و «تفسیر مجمع البیان» اثر گرانسنگ مفسر بزرگ جهان تشیع امین‌الاسلام مرحوم آیه الله طبرسی (متوفی به سال ۵۴۸ ه‍.ق) و «تفسیر المیزان» نوشته مرحوم آیه الله علامه طباطبایی، درج شده است. البته مجموعه مطالب استخراج

شهوة حیوانی قرار دهد مخالف است در همین راستا هر آهنگی که طرب‌انگیز و شهوت‌پرور باشد و مناسب مجالس عیاشی و گناه باشد موسیقی و حرام است. حضرت آیه الله العظمیٰ مری هم‌دانی

جواب - صرف اینکه ، ضد انقلاب است ، تأثیر ندارد ، مناسط در حرمت همان است که گفته شد .
جواب - البته معلومست که موافق انقلاب اسلامی و دین اسلام و احکام قرآن کریم دنبال موسیقی و غناء حرام نمیرود چه خود این عمل نمایش ضد فرامین اسلام و اسلامیت است لکن نمود آبالله اگر موافق انقلاب هم موسیقی غناء حرام تولید کند در مسئله شرعی موسیقی حرام و غناء حرام حرامست و تولیدکننده آن معصیت کبار و فاسق و فاجر است. (۱)

فقیه اهل بیت استاد بزرگوار آیت‌الله سید مرتضیٰ خاتمی

۱- نسخه اصل استفتائات سؤال ۱ تا ۴ در آرشیو مؤسسه قرآنی تفسیر جوان موجود است.

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۴	متن تاییدیه حضرت آیه الله العظمی جعفر سبحانی
۶	پیشش گفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	تعریف موسیقی
۱۴	تعریف غناء
۱۵	معنای مُطرب
۱۶	فرق غناء و موسیقی
۱۶	سابقه موسیقی در ایران
۱۸	موسیقی از نظر اسلام
۲۸	غناء و موسیقی از دیدگاه قرآن کریم
۳۲	نکته‌هایی از آیات و روایات درباره موسیقی
۳۷	موسیقی و درمان
۳۹	مقدمه‌ای بر موسیقی درمانی
۴۲	اثرات مثبت موسیقی بر روی مغز و قدرت حافظه
۴۸	موسیقی طبیعت

شده از تفسیرالمیزان درباره زنان و خانواده به صورت یکجا جمع‌آوری و در پایان کتاب درج شده است. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۲۷۵ آیه» می‌باشد. تعداد مجلدات این تفسیر ۲ جلد با قطع وزیری است.

۵ - «تفسیر مردان» که دربردارنده آیات مربوط به آقایان می‌باشد، نظیر آیاتی که وظایف و تعهدات مردان نسبت به خانم‌ها را تبیین نموده یا گروه آیات جهاد و شهادت. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۳۵۰ آیه» می‌باشد. تعداد مجلدات این تفسیر ۲ جلد با قطع وزیری است.

۶ - «تفسیر خانواده» که مجموعه آیات مرتبط با مسائل خانوادگی را به صورت تخصصی و موضوعی مورد ارزیابی قرار داده است. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۴۲۵ آیه» می‌باشد. تعداد مجلدات این تفسیر ۲ جلد با قطع وزیری است.

۷ - «تفسیر علامه» ویژه جوانان دبیرستانی، دانشجویان و بزرگسالان می‌باشد. هر یک از مجلدات این تفسیر که به یک موضوع خاص و میان‌رشته‌ای مورد نیاز مخاطبین هدف، اختصاص یافته، در مدت ۲۵ سال بتدریج توسط قرآن پژوه محترم و بسا اخلاص جناب آقای سیدمهدی امین از روی

تفسیرالمیزان، تألیف آیه‌الله محمدحسین طباطبائی ره خلاصه‌برداری، دسته‌بندی، فهرست‌گذاری و تحریر شده است.

۸ - «تفسیر سبحان» ویژه جوانان عزیز می‌باشد که با کسب اجازه از محضر آیه‌الله العظمی جعفر سبحانی و با اقتباس از تفسیر منشور جاوید و سایر آثار ارزنده قرآنی معظم‌له به صورت موضوعی و کاربردی تدوین و بتدریج چاپ و منتشر می‌شود.

اینجانب فکر اولیه تدوین تفسیر موضوعی و خلاصه برای جوانان عزیز را از فرمایشات رهبر عالیقدرمان امام خامنه‌ای «مدظله‌العالی» الهام گرفتم که فرمودند: «سعی کنید حتماً ترجمه و تفسیر مختصری از قرآن به همه یاد بدهید اصلاً این را یکی از برنامه‌های خودتان قرار بدهید که کسی از مرد و زن نماند که از اول تا آخر یک تفسیر خلاصه را نخوانده باشد اگر بتوانید در طول چهار - پنج سال چنین کاری را انجام بدهید دستاورد خیلی بزرگی است.»

هدف از تدوین این مجموعه، ارتقاء مهارت‌های زندگی با نگاه ویژه به قرآن و عترت برای احاد افراد جامعه خصوصاً جوانان عزیز می‌باشد، زیرا «قرآن بهترین کتاب مهارت‌های زندگی است».

دکتر محمد بیستونی

رئیس مؤسسه قرآنی تفسیر جوان

تهران - بهار ۱۳۹۰

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
تأثیر مثبت موسیقی بر سلامت روانی کودکان	۵۰
کاربرد موسیقی در بیماری های روانی	۵۳
فتاوی مراجع تقلید در مورد غناء و موسیقی	۵۶
نظریه رفرزانه درباره موسیقی اصیل ایرانی و سنتی و کلاسیک	۶۱
فتاوی مراجع عظیم الشان درباره فرق غناء و موسیقی	۶۲
استفتائاتی درباره بخش موسیقی از صدا و سیما	۶۴
فلسفه و مرز حرمت موسیقی از دیدگاه مقام معظم رهبری	۶۷
معنای لهسو از نظر حضرت آیه الله خامنه ای	۶۸
فتاوی مراجع در مورد موسیقی های وزارت فرهنگ و	۶۸
ارشاد اسلامی	۶۸
نظر مراجع عظیم الشان تقلید درباره خانه و هنرستان موسیقی	۷۰
فتاوی مراجع تقلید درباره آموزش موسیقی	۷۱
نظر مراجع تقلید درباره تشویق موسیقی دانان	۷۲
حکم صریح موسیقی در فقه اسلامی چیست ؟	۷۶